

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szombat 1909. december 25.

290. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónap 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Szeressük egymást.

Karácsony ünnepének jelentőségét talán abban lehetne legjobban összefogni, hogy szeressük egymást. Szeressük ne csak felebarátainkat, hanem még azokat is, kik már a másik két orcánkat is megkorbácsolták. Jézus kétségtelenül ezt a szeretet hirdette és tanította.

Modern kommentátorok ezt a fölségesen szép hitünket is meg akarják eibálni. A négy evangélista „szerint” való írásokból azt akarják kifejtetni, hogy Jézus korántsem volt az a béketűrő, mindenbe belenyugvó, csupán a mennyországgal törődő álmadozó. Lázadó proletárja volt ő a maga korának, aki haraggal szállott szembe a szemé elé táruló igazságtalanságokkal. Prédikálásának magva nem az, hogy milliók, hajtások meg gerinceteket, mert minél többet szenvedtek ezen a földön, annál több gyönyörűség fog rájuk ömleni a másvilágon. Hanem az, hogy energikus elhetározással egyenesen eilenségei közé ment Jeruzsálembe, korbácsot fogott, hogy legnagyobb ellenségeit, kufárokat és papokat, kiűzze a szent helyről. Ez az ember, lobogó tüzzel a szemében, suhogó korbáccsal a kezében, jelképezné a rezignációt, a belenyugvást, a megalázkodást?!

Beszélhetnek ezek a pogányok, amit akarnak. Jézus az egész világ számára a megbocsátást, a türelmességet, a tiszta szeretetet s egy jobb világban való reménykedést szimbolizálja. Ezt a forró hitünket nem ingatja meg az a látvány sem, mely akár ma este is szemünk elé tárul. Minden ajkon ez a szó van: szeretet. De

A „TENGERPART” tárcája.

Karácsonykor.

Legyen az égbolt arca szép derült,
Csillagokkal kirakva mindenütt,
A hold mosolyogva hintse szét sugarát,
Könnyű lepel se', köd se', fődje vállát,
Karácsony éjszakáján!

Tiszta legyen, patyolatig lefujt.
Gyémánt kavicsaival a tejut,
Üdvözlötül az angyal-táboroknak,
Fel és alá, kik ezen járnak fognak,
Karácsony éjszakáján!

A vándor, hogy ha rásötétedett:
Leljen szívélyes, nyájas tűzhelyet.
S ott asztalához becsülvén a gazda,
A legpuhább nyughelyet néki adja
Karácsony éjszakáján!

Kis házikók, nagy paloták felett,
Közös angyal virazszon: szeretet!
Legyen nyugodt a nagyok szive-tája,
— Kitarató a szegények tüzi fája.
Karácsony éjszakáján!

vajjon ott van-e a szívekben a szeretet? És különösen a tettek, a cselekedetek át vannak-e hatva szeretettől? Hát bizony itt a vizsgálódó szem elé furcsa tünetek tolatkodnak.

Isten nevében legalább kétezer vallás hirdeti, hogy ő az egyetlen letéteményese a mennyi igazságnak és hogy a másik tévelygő, eretnek, pogány. S ha csak a szónál maradjunk! De hány embert tesznek földönfutóvá, hány ember szájából ragadják ki a mindennapi kenyeret még ma is, mert a világnézlete nem olyan, mint szomszédjéé.

Azonban nem is szükséges a harchoz a valláskülönbség; a gazdasági ellentétek: ez a nyugodalmatlan elnevezés a legirtózatósabb, legkegyetlenebb, legvéresebb harcot jelenti. Szünet nélkül tépik-nyuzzák egymást az emberek és ezt a harcot a legförtelmesebb bűnök követik: a hazugság, irigység, kevélység, alakoskodás, gyilkosság — nem szólva azokról a bűnökről, melyeket a büntető törvénykönyv annak nyilvánít.

S hiába ámitjuk magunkat, ez a háború még ma este sem szünetel. A „gazdasági ellentét” éppen olyan kapitalista termék, mint a vasgár izzó kemencéje, amelyben a tűznek sohasem szabad kialudnia. Attól a kis babától kezdve, aki görbén néz testvérkéjére, mert az talán nagyobb babát kapott, mint ő: egészen addig a katonáig, ki töltött fegyverrel nézegett az ellenséges határ felé — mind azt hirdeti, hogy az emberi szív még ma este sem telt meg szeretettel.

S koldus legyen bár, vagy erős király,
Midőn az álom majd feléje száll:
Az Ur iránt, ki mindnyájunk királya,
Jusson eszébe egy sóhajnyi hála,
Karácsony éjszakáján!

Felejtse a fukar: hogy mije nincs.
A rab: kezén, hogy sulyos a bilincs.
Sehol a messi, széles föld határán,
Szív egy se légyen elhagyatva, árván,
Karácsony éjszakáján!

Ha lenne mégis, kinek éberem,
Balzsam sebére sehol sem terem, —
Fordulva a szeretet Istenéhez:
Álma legyen legalább, boldog, édes
Karácsony éjszakáján:

Szabolcska Mihály.

A szeretet ünnepe.

I.

December 22-én.

(Valami titokzatosság van a levegőben és gondosan titkolt csomagok a szekrényekben.)

De vajjon letörülhet ez valamilyen jézusi ígék fényességéből? Egyáltalában nem. Csak annál fanatikusabban kell hirdetnünk, hogy szeressük egymást ma s mindörökké.

A második fiumei vonal.

Vessünk csak egy pillantást arra, hogy hogyan fejlődnek ma a forgalmi viszonyok a Cameral—Moravica—Fiumei vonalon és hogy ebből milyen következtetések vonhatók le a jövőre nézve?

A forgalom emelkedését és a vonal teljesítő képességének már a határához való közeledését az alábbi néhány adat igen érdekesen illusztrálja: 1907-ben a két legerősebb hónap volt november és december; ezekben a forgalom a következőképpen alakult:

	november	december
érkezett	13.233	13.172
indult	13.085	13.375
Összesen	26.318	26.547

1908 első tíz hónapjából október volt a legerősebb. Ebben érkezett 14.536 és indult 14.621, összesen 29.157 kocsi. Itt a növekedés tizenegy százalék. A feladott rakott kocsik száma Fiumében a Máv.-on 1907-ben legtöbb volt júniusban: 3560. 1908 első tíz hónapjában legtöbb volt októberben: 6602.

Itt a növekedés 86 százalékot mutat fel. A vonatok számának maximuma 1907 decemberben 494; 1908 első tíz hónapjából májusban 532.

Férj: (ebéd után oda buvik a feleségéhez) Látod kicsi asszonykám, megint elmult egy esztendő . . .

Feleség: (fejét az ura vállára hajtja) Az ám. Karácsony van.

Férj: (lágyan) A szeretet ünnepe. Béke ereszkedik a földre... A hó belepiti az apró házakat, fények gyulnak a kunyhóból, palotából áhitatosan száll az ég felé a megbékült emberek együttes imája...

Feleség: (maga elé)..... És az ékszerésznél tele van a bolt és a Gerbaudhoz nem lehet bemenni...

Férj: Ilyenkor érzem csak, hogy menyire szeretlek te édes, édes boldogságom, mindenem... Ilyenkor bögök, hogy nem vagyok olyan hatalmas, hogy le tudjam neked hozni a csillagokat az égről...

Feleség: Minek te drága. Hát kell nekem valami? Hát nem elég, hogy te szeretsz te kicsi kis uram...?

Férj: Én a lábaid elé tenném az indiai maharadza minden kincsét... Karácsony ünnepén...

Feleség: Minek drágám, minek?... Valami kis apróság... Csak éppen a figyelem... Egy szál virág... Látod én is ide varázsolnék neked mindent ami szép és jó, de érzem,

Itt a növekedés 7.5 százalék.

Ezekből az adatokból is láthatjuk, hogy rohamosan közeledünk ahhoz a szükséghez, hogy a vonal teljesítő képessége fokoztassék.

Erre vonatkozólag két lehetőség van. Az egyik: a jelenlegi vonalon a második vágány kiépítése Camera—Moravicától Fiuméig. A második lehetőség: egy új vonal létesítése.

Az első lehetőségre vonatkozólag: általában ismeretes, hogy mily kedvezőtlenek a jelenlegi vonal esési viszonyai C.-Moravica és Fiume között; olyannyira, hogy abban az esetben, ha a második vágány fektetése nem is ütköznék azokba a technikai nehézségekbe, amelyek tényleg előtte feltornyosulnak, mégis fel kell vetnünk azt a kérdést, hogy nem volna-e jobb: új trace keresése, melynek a kiépítése bár nem is volna a legolcsóbb, de amelyen kedvezőbb esési viszonyok folytán a pálya jobban kihasználható volna és ennek folytán az üzemi költségek tetemesen csökkennének?

Nézetem szerint ez a második mód volna a helyesebb, mert ez lehetővé tenné azt, hogy Fiume — mint az anyaország egyetlen kikötője — természetesen fejlődjék.

Tudtommal erre vonatkozólag tettek is már több irányban előtanulmányok és több terv lehetősége merült fel.

Én itt csak egy tervvel akarok foglalkozni, mely a vezető körök figyelmét különösen megérdemli már abból a szempontból is, hogy a kiegyezésben vállalt dalmát vasutak kiépítésével hozza kapcsolatba az új vonalat. Ez utóbbi új vonal egész hosszának körülbelül egynegyed részén — technikai szempontból véve épp a legtökéletesebb részén — közös vonalat képezne az amugy is megépítendő dalmát vasutal. Ez volna t. i. az a terv, hogy Josipdóltól Fiuméba második vágány építtessék ki.

Ha ennek az új vonalnak esési viszonyait a mai vonal esési viszonyaival összehasonlítjuk, azonnal szembe ötlük, hogy ezek az újnál rendkívül kedvezőek. A főbb adatok a következők: Josipdóltól a Fiume előtti Kálváriálagutig a régi vonal 126.1 kilométer, az új 109.6 kilométer, vagyis 16.5 kilométerrel rövidebb.

A mai vonal Fiume felől 25 pro mille, az új vonal Fiume felől 10 pro mille, a mai

vonat Fiume felé 7 pro mille emelkedésű, illetőleg esésű.

Az új vonal teljesítőképessége tehát jóval kedvezőbb lenne.

Ha a mai legerősebb tehervonati mozdonyainkat 35 kilométeres órasebességgel vesszük alapul, úgy azt látjuk, hogy: 25 pro mille emelkedésen 265 tonna terhelést, 10 pro mille emelkedésen 845 tonna terhelést; az ellenkező irányban: 16 pro mille emelkedésen 510 tonna terhelést; 7 pro mille emelkedésen 1195 tonna terhelést bír el.

Ezen új tervnek azonkívül a jelenlegi vonalhoz viszonyítva még más előnyei is vannak. A régi vonal 836 méterre, az új vonal 527 méterre emelkedik a tenger színe fölé; tehát 309 méterrel maradna a mai alatt; és így nem volna a bórának sem annyira kitéve. Azonfelül a mai vonalnak megvan az a hibája, — ami az újnak nem volna, — hogy egy 13 kilométer hosszú vonalrészén 836 méter magasságról leszáll 728 méterre és innét megint 816-ra emelkedik; ami 108, illetőleg 88 méter magasság-veszteséget okoz.

Ennek a vonalnak, valamint a kiegyezés alapján kiépítendő dalmátvasutnak létesítését is rendkívül megkönnyítené, ha ez a kettő kapcsolatba hozatnék. Mert így a dalmát vasutnak egy része alkotná körülbelül az új fiumei vonalnak egynegyed részét, melynek költsége — tekintetbe véve, hogy ebbe esnek a nyolc és fél kilométer hosszú alagut, ezen alagut költségével — két vasut számlájára való elosztását jelentené.

Ha az új vonalat kétvágányúra építenék, úgy a teljesítőképessége még nagyobb volna, mint az osztrák déli vasut Laibach—Trieszti vonalának; mert ezen a maximális emelkedés: Trieszt felől 13.6 pro mille, Trieszt felé 11.1 pro mille. S ha tekintetbe vesszük azt, hogy Trieszt forgalma mintegy tíz évvel áll a Fiume felett, úgy mindenesetre számítani lehet arra a valószínűségre, hogy tíz év múlva Fiume eléri Trieszt mai forgalmát. Tehát Fiumének is meg kell adni a második vonalat, mint ahogy Triesztnak a forgalom könnyebb lebonyolítása céljából megépítették az alpesi vasutat.

1917 fordulópontot is jelenthet gazdasági viszonyainkra nézve!

Ezért is elsőrangú feladat az, hogy nekünk akkorára második vonalunk is legyen.

hogy ez téged bántana... Csak valami nagyon, nagyon csekély dologgal leplek meg.

Férj: (buta meggyőződéssel) Ugy-e fiam te is úgy érzed, hogy drága ajándékok lealáznak?... Mit is nyújthatnának nekünk ridég kalmárok?

Feleség: (megcsókolja az urát) Oh te kedves csirkefogó milyen jó színész vagy... El akarod hitetni velem, hogy csakugyan valami csekélységet vettél... Oh te betyár...

Férj: De komolyan fiam, egészen csekély dolog.

Feleség: (nevet) Nekem beszélhetsz... Látom, hogy valami nagyon drága holmit vásároltál... Megtiltom azonban, érted megtiltom, hogy értem pénzt dobálj ki... Nem kell nekem semmi, csak a te szerelmed édes boldogságom...

Férj: Milyen boldog is vagyok én, hogy ilyen párom van... Mennyire köszönöm neked azt a boldogságot, azt a gyönyörűséget, amelyben részem van...

Feleség: (megcsókolja) Oh te drága...

II.

December 25-én

(A levegőből eltűnt a titokzatosság és a csomagokról még tegnap este a karácsonyfa elatt lehullott a burkoló papiros. Ugyanakkor vendégek voltak jelen, tehát csak né-

mely savanyu mosolyok cikkáztak a különféle ajkakon. Másnap azonban...

Férj: (ebéd után odabuvik a feleségéhez) Édes kicsi feleségem, milyen aranyos, bájos háziasszonyka voltál tegnap.

Feleség: (elsőfoku martir arccal) Istenem mit tegyek... Idecsődítettél egy pár éhes ragadozót... Etettem őket és előmosolyogtam nekik.

Férj: Nagyon hangulatos este volt... Éreztem, hogy béke honol a földön, kis kunyhókban, palotákban föllobognak a fények...

Feleség (sóhajt)

Férj: Éreztem a szeretet ünnepének melegét, amely körülölelt, simogatott...

Feleség: Egész délután így fogsz szavalni?

Férj: A karácsony engem mindig nagyon meghat.

Feleség: (csipősen) Anyira, hogy elfelejtetted levenni a számomra vásárolt hamutartóról az árat jelző cédulát...

Férj: (bután) Legalább láttad, hogy olcsó volt... Nem akartalak megbántani, hiszen magad mondtad, hogy akik ennyire szeretik egymást...

Feleség: (epésen) Persze, persze... De

Szerény nézetem szerint az itt felsorolt technikai előnyökön kívül még — e helyen nem taglalható — kiváló forgalompolitikai és gazdasági tekintetnél fogva csakis ez a vonal fog számitásba jöhetni.

Valami másról.

(H.) Az újságíróknak e vezető helyén rendszeren az országos dolgokról esik szó, melyek a politikai napi kérdésekkel állanak összefüggésben és olyan társadalmi jelenségek, melyeknek nincsenek feltűnő mozzanatai, nem kerülnek ide.

Pedig az országok életében nem azok a legjelentéktelenebb mozgató erők, amelyek zajtalanul működnek, sőt gyakran a legzajosabban fellépő jelenségek vannak a legcsekélyebb befolyással a nemzet jövőjére.

Ilyen keveset emlegetett, de nem jelentéktelen dolog: a könyvek sorsa Magyarországon. Az a viszony, melyben egy ezer esztendő európai állam népe a nyelvén megjelent könyvekkel áll igen nevezetes kulturális jelenség.

Mi a magyar könyvek sorsa? A könyvkereskedők és könyvkiadók panaszkodása megadja rá a feleletet. Azt mondják, hogy nem fogy a magyar könyv. Még magyar városokban is feltűnően sok idegen nyelvű könyvet adnak el, aránytalanul többet, mint magyart. Hát ennyire nemzetietlen a mi társadalmunk, az a társadalom, mely a nemzeti eszmék iránt olyan lelkesedést mutatott? Vagy talán annyira alatta áll a mi irodalmunk a külföldinek, hogy hazánk földén sem bírjuk meg vele a versenyt?

Lehet ennek a szomorú jelenségnek több oka is, de azt hiszem, hogy kettő közöttük a legfontosabb.

Az egyik nagy hiba a könyvkiadókban van. Szeretnek egyszerre nagy üzleteket csinálni és ebből a célból egyre-másra adják ki a több kötetes gyűjteményes munkákat. A felét se kívánja a közszükséglet, még se rossz üzlet ez. Sztémennnek az országban az ügynökök és a rábeszélés minden eszközzel a közönség nyakába sózzák a munkát, amelynek a jó közönség a legtöbb esetben csak a bekötési tábláját látta. Már most ezzel az 50 vagy 100 koronával, melyre a vidéki ember eligérkezett, esztendőkre le van kötve és minden hónap elején boszankodik, hogy beugrott. Elmegy a kedve a könyvvásárlástól, nem is vesz addig, amíg egy még ügyesebb ügynök be nem ugrotja.

A fővárosi könyvkiadó cégek igen rosszul gazdálkodnak a vidéki közönséggel. Hirtelen akarnak nyerni és nem gondolják meg, hogy

légy kegyes használati utasítást mellékelni, hogy mit kezdjek én azzal a hamutartóval...

Férj: (ártatlan képpel) Te haragszol édes fiam?

Feleség: Oh dehogy, én örülök... én boldog vagyok... (Szaval) Mi is lehetne drágább a te szerelmednél? Mi kellene nekem más pláne most, hogy egy hamutartót is bimbózt a te gyönyörű szerelmed...

Férj: (szomoruan) Tegnapelőtt te magad mondtad... Látod én örülök a cilinderkefének, amit vettél, pedig nincs cilinderem és nem is lesz soha, mert én utálok... De a te kis kezedből jön...

Feleség: (harciasan) Az én kis kezemből még más is fog jönni... Utolsó ember... Beül ide szavalni, mint egy beteg macska, mert sajnálja a feleségétől azt a rongyos pár forintot, amit ajándéokra kellene kiadni.

Férj: (ijedten) Én azt hittem, hogy ez a hamutartó...

Feleség: (a falhoz vágja a hamutartót) Svindler, itt van a hamutartója... Gyönyörű egy férj... Elnézi, hogy a felesége öt-hat rongyban járjon, ócska kalapot viseljen, a menyasszonyi gyémántait hordja a fülében... (megelégedéssel) Szép kis ember. Sajnál a zsebébe nyulni, bezeg magára elköltene

amig ezzel az eljárással megfosztják a vidéki közönséget kritikájától, elveszik a kedvét a könyvvásárlástól általában. Mert az igazi és állandó könyvvásárlónak meg van a maga iránya, amely iránt érdeklődik. Ez tartja fent vásárló kedvét, ez teszi neki életszükségleté a könyvet. De az a vevő, aki a könyvpiacra kidobott bármely gyűjteményes munkát megvesz, nem csak nemzeti, kulturális szempontból követ el haszontalanságot, hanem a könyvet meg- unva hamar és potom áron tul ad rajta, ezzel a könyvkiadót is károsítja. Sehoh a vilá- gon annyi és olyan olcsó gyűjteményes mun- kát nem lehet venni, mint nálunk. Még pedig értékes dolgokat, az eredeti vételár 20 száza- lékáért.

Ezzel a gazdálkodással tönkre teszik a kiadók a vidéki könyvkereskedőket is. A közönségnek könyvekre szánt pénzét maguknak kötik le és ügynökeinek juttatják azt a hasznot, amiből a vidéki könyvkereskedő megélhetne. Igazán csodálni való, hogy ezt a vidéki könyv- kereskedők így eltűrik.

De nem csak a könyvek kiadása és el- árusítása körül történnek hibák, hanem baj van a megírásuk körül is.

Szó se essék arról, ha egy írónak évtize- des munkásságát összegyűjtve adják ki. Vagy ha egy több tudományágba vágó munkán töb- ben dolgoznak. De tessék csak a közelmúlt évek drága, diszkötéses, részletfizetésre szállí- tott munkáin végig tekinteni, hány van olyan, amelyben egész csomó nevet gyűjtött koszo- ruba a kiadói élelmesség tisztán a jó reklám céljaira. Vannak olyan könyvek is, amelyeket csak azért írtak többen, hogy minél előbb el- készülnének. Vannak több kötetes diszkötésben pompázó ollózások, melyekről a számottevő kritika kimutatta a teljes értéktelenséget, de azért a zajos reklám tovább is hirdeti, hogy milyen örökbecsű és minden családban nélkülözhetetlen drága kincs.

Igen, a diszművek címén piacra dobott áruban sok a selejtes és ez kritikai viszonyaink- kal függ össze. De minek is nálunk a könyv- kritika? Elvégzik azt a könyvkiadók. Ők tud- ják, mit kell a közönség nyakába sózni, ők gondoskodnak arról, hogy ügynökeik a leg- kedvezőbb kritikát terjesszék az élő szó vára- zsával. Kritika csak ott lehet, ahol öntudatos könyvvásárló közönség van, de annak kialakul-ását éppen a kiadók teszik lehetetlenné. Ezért fogy nálunk kevés könyv. És ezért fog fogyni mindig kevesebb.

Minden a kihordás vagy szét- küldés körül felmerülő panaszt te- lefon vagy levelezőlap útján szives- kedjenek nekünk bejelenteni.

minden pénzt ... Tönkre ment volna, ha meg- vásárolta volna azt a bundát, amelyet a mult héten mutattam a kirakatban, csődbe kerül, ha megszerzi azt a brochet, ami már egy félve tetszik?

Férj: Édes kicsi asszonykám, nem akar- talak megbántani ... Aztán meg te meg is tiltottad...

Feleség: Egyszerre milyen szófogadó és milyen tökéletesen alakítja a butát ... Ki gondolhat ilyen ravaszra ... Juj ... meg tudnék pukkadni!

Férj: De cica, édes ...

Feleség: Menjen a pokolba a frázisai- val, maga majom ... Bezzeg a hozományom az jó volt...

(Most következik a rendes szöveg, ame- lyet feleséges emberek ugyis ismernek s a melyet legényeknek idő előtt nem kell megis- merni.)

UJDONSÁGOK.

— Lapunk legközelebbi száma a két karácsonyi ünnepet követő napon, hétfőn délután a rendes időben jelenik meg.

— **A városi tisztviselők fizetés rende- zése.** A városi tisztviselők többször fordultak már a tanácshoz, hogy a mai nehéz megél- hési viszonyok között kis fizetésükből nem tud- nak megélni. Hangoztatták, hogy fizetésük csak adósság csinálásra alkalmas s így a nyomasztó anyagi bajokban fuldoló tisztviselőktől pontos, megbízható munkát nem is lehet kívánni. Memorandumaikban megemlítették, hogy az ország számos törvényhatósága szükségesnek látta a tisztviselői fizetések rendezését. Ha tehát más város is gondoskodhatott tisztviselőiről, akkor Fiume is megcselekedheti ugyanazt. Hivatkoz- tak az államra is, amely a városi tisztviselők fizetésének kielégítésére két millió koronát utalványozott, amelyből azonban nem tudni miért Budapestet és Fiumét kihagyták. A tanács tagadhatatlanul jóindulattal fogadta a tisztviselők méltányos kérelmét s nem is zárkozott el an- nak teljesítésétől. Anyagi okok miatt azonban az égetően sürgős ügy halasztást szenvedett, végre a rappresentanza bizottságot küldött ki, amelynek feladatául tűzték ki, hogy a fizetés- rendezéssel tüzetesen foglalkozzék. A bizottság összehasonlító munkát végzett, majd a Baccich Icilio dr. és Pierrri Konstantin által kidolgozott két fizetésrendezési tervet vette beható tár- gyalás alá. Mint értesülünk a bizottság inkább Pierrri Konstantin tervét tartja alkalmasabbnak, amely a kezdő fizetésű tisztviselőkről akar jobban gondoskodni, de számol a magasabb tisztviselők előléptetési és fizetési viszonyaival is. A tervek részleteit bizalmasan tárgyalják, annyit azonban mégis sikerült megtudnunk, hogy a bizottság már januárban határoz s az- után jelentést tesz a rappresentanzának. Remél- jük a képviselőtestület helyes szociális érzékkel belátja, hogy csakis jói megfizetett tisztviselői kartól lehet alapos és gyors munkát követelni s nem fogja megengedni, hogy a tisztviselők a kevés fizetés, mérhetetlen drágaság miatt az adósság tengerébe fulladjanak. Intő példátul szolgálhatnak a rendőrség idei eseményei, ami- kor több tisztviselő a szegénység, a nyomor miatt letért az erkölcs útjáról.

— **Supilo érkezése.** Supilo Ferenc or- szágyűlési képviselő, aki a bécsi Friedjung- perben oly kínos körülmények között szerepelt, tegnap reggel értesítette hozzátartozóit, hogy az éjjeli bécsi gyorsvonattal érkezik Fiuméba. Ér- kezésének hírére Susákon elhatározták, hogy Supilot a pályaudvaron ünnepiesen fogadják. A zuhogó esőben össze is verődött mintegy száz előkelőbb susáki polgár, akik között Zmajcs báró kerületi főnököt, Sablich polgármestert, Baccarcich ügyvédet láttuk s a képviselő neje kíséretében várták a bécsi politikai per egyik főszereplőjét. A várva-várt Supilo helyett azon- ban csak a podgyász érkezett meg, mert Supilo, aki maga sem tartotta a történetek után helyen- valónak az ünnepies togadást, Mattuglieben le- szállt a gyorsvonatról. Supilo ma reggel egyik abbáziai hajóval érkezett Fiuméba, ahonnan azonnai lakására ment.

— **Kitüntetett fiumei könyvkötő.** Az imént lezart antwerpeni ipari kiállítás zsűrije Bratovich N. G. fiumei könyvkötőt kiállított művészies könyvkötői diszmunkáiért az arany- éremmel és a kiállítási érdemkereszttel tün- tette ki.

— **A Saxonia érkezése.** A Cunard ha- jóstársaság Saxonia gőzöse, amelyet a társaság igazgatósága az Azori szigetekenl zátonyra ju- tott és elsüllyedt Slavonia helyett rendelt a ma- gyar-amerikai vonalra, ma délután érkezik ki- kötőnkbe. Az új kivándorlasi gőzös 14280 tonna tartalmu, hossza 580 angol láb, 64 láb széles. A hajó két négyszeres expanziós gőz- géppel, kilenc cilinderes kazánal van felsze- relve, amely tizezer lóerőt fejleszt. A két csava- ros Saxonia órénként tizenhatszengeri mérföld sebességgel halad.

— **Megtámadott rendőr.** Angeli Dávid közrendőr a napokban többször felszólított a Via del Lidon egy ismeretlen suhancot, hogy ne ácsorogjon órákon át a járdán. Tegnap is figyelmeztette a csavargót a távozásra, mire az

idegen megtámadta a rendőrt és többször mellbe vágta. A rendőr önvédelemből kardot rántott, amit mihelyt a csavargó észrevett, azonnal lecsendesedett s engedelmesen követte a rendőrt a rendőrségre. Utközben azonban az idegen megkísérelte a menekülést, majd meg- ütötte a rendőrt, mire ez újból kardot rántott s most már alaposan végig vágott vele támadója bal karján. Végre nagy nehézségek között a csavargót a rendőrségre kísérte, ahol letartóz- tatták. Ma kihallgatják a rendőrt is, mire az iratokat átteszik az ügyészséghez hatóság elleni erőszak címén.

— **Kivándorlasi hiénák.** Két határrend- őr kedden Csáktornyról Budapestre utazott, hol olcsó pénzen beszereztek maguknak két kopot parasztgunyát s ezeket magukra öltve, a budai állomáson felszálltak az esti személy- vonatra. Mikor a kalauz szigorú arccal jött a jegyeket lyukasztani, az áruhás határrendőrök nagy titokzatosan utána somfordáltak a koci folyosójára es aggodalmas arckifejezéssel közöl- ték vele, hogy ők szegény szorongatott kiván- dorlók, akik „a jó kalauz ur“ támogatása nél- kül aligha tudnának keresztülsiklani a csáktor- nyai határrendőrség tűzvonalan. A vasuti jegyek- nek szigorú erkölcsű lyukasztója eleinte hallani sem akart a suskusról, midőn azonban a szere- püket jól játszó álkivándorlók kérésük nagyobb nyomatéka kedvéért egy-egy ropogós 20 koro- nás bankjegyet csuszattak kezébe, iziben meg- változott és belement a csapdába. A vonat megérkezett a csáktornyai állomásra, a kalauz féltő gonddal örködött a gavallér kivándorlók fölött, kik mindketten szerencsésen átjutottak a határon. Prágerhofig tartott a kedélyesség, ek- kor azonban a két görnyedező, alázatos pa- raszt kiegyenesedett és föltárta valódi minősé- gét a halotthalványra sápadt kalauz előtt. Ez eleinte, mentegetőzni próbált, de látva, hogy nem használ a hebegés és dadogás, kénytelen- kelletlen követte a kivándorlókat az állomás- főnök irodájába. A kalauzt a vasutársaság állá- sától rögtön felfüggesztette és szigorú eljárást indított meg ellene.

— **A trónörökös egyik nyaralója eladó.** Az olasz közoktatásiügyi miniszterium és Tivoli városa, mint Rómából írják, a tivolii történelmi nevezetességű Villa d'Este megvétele ügyében tárgyalásokat folytat Ferenc Ferdinánd trónörökös jószágigazgatóságával. Ferenc Fer- dinánd eleinte másfél millió lirát kért a nyara- lóért, most azonban 700.000 liráért hajlandó odaadni. Az olasz kormány a kastélyban ipar- iskolát szándékozik berendezni, a park részeit pedig villamosáram fejlesztésére akarják ki- használni.

— **A kereskedelmi miniszterium el- nöki osztályának vezetője.** Cseőke Ferenc miniszteri tanácsos halálával megüresedett ke- reskedelmi miniszteriumi elnöki osztály vezetői állását, mint értesülünk, egyelőre nem töltik be, hanem megbízzák Ady Pál miniszteri osz- tálytanácsost az elnöki osztály ideiglenes veze- tésével. Ady eddig is az elnöki osztályban mű- ködött s Cseőket betegsége alatt ő helyettesi- tette.

— **Az osztrák szabadhajózási társa- ságok és a szabadhajózási törvény.** Az osztrák szabadhajózási társaságok értekezletet tartottak Triesztben, amelyen foglalkoztak az Austro-Americana volt szabadhajózási társasá- gnak az osztrák kormányval a braziliai szol- gálat ellátására kötött szerződésével. A szabad- hajózási társaságok szükségesnek látják a sza- badhajózási törvény revízióját, mert a mai for- májában nem felel meg a szabadhajózás igé- nyeinek.

Hogy mi mindent felejtenek a színházban,

nem lehet elmondani Természetesen a legtöbb- ször pompadurt. Es mit gondol, mit találtunk a minap tíz ilyen tárgyban, a melyet ugyanegy napon feljtettek ott! Bomboniért tele Fay va- lódi szodeni ásványpasztillájával Ez azt bizo- nyította nekünk hogy a hölgyek mégis csak meg becsülnek minden jót és most már értjük, hogy előadásainkat miért nem zavarja meg most már sohasem a köhögés és krakogás Ez éppen ered- ménye Fay valódi szodeniájának a mely 1 korona 25 filléért minbenütt kaphato

Vezérképviselő Magyar ország-Ausztria ré- szére Güntzert W. Th. cs. és kir. udvari szállító Wien IV., Grosse Neugasse 17.

— **Szenvedélyének áldozata.** Megírtuk, hogy Hajdu Teréz cselédleány gazdája Ferencz János vasuti fékező ellen erőszakos nemi közönség bűntette miatt bünyenyítő feljelentést tett. Az előzetes letartóztatásba helyezett vasutat azonban a törvényszék vádtanácsa ezer korona biztosítéki összeg ellenében szabadlábra helyezte. Most védője Marsik Andor dr. ügyvéd kérvényt intézett a törvényszékhez, amelyben a vizsgálat kiegészítését, továbbá Friedl Izrael József tanu kihallgatását és szakértői helyszíni szemlét kér. A tanu, aki a mellékszobában tartózkodott, azt igazolná, hogy az inkriminált bűncselekmény nem történt meg, hanem a feljelentést Hajdu Julia jogosulatlan anyagi előnyök megszerzése céljából tette.

— **A mostohafiu bosszuja.** Skerl József pehlini háztulajdonos feljentesére a rendőrség letartóztatta Gregorich Ferenc nevű 26 éves mostohafiát, aki mert mostohaapja valamiért megdorgálta, boszúból fel akarta gyujtani a házat. A bosszuálló mostohafiu a pincében száraz galyakat gyujtott meg, s mire a tüzet észrevették már nagy lánggal égett, a házbeliek segítségével sikerült azonban eloltani.

— **Átmenet az új Máv. díjszabásokra.** A jövő évi január hó 1-én életbelépő új vasuti üzletszabályzat értelmében a vasutaknak élő állatokat jövőre kizárólag gyorsáru-fuvarlevéllel kel fölvenniök, azért, hogy biztosítva legyen az élő állatok gyors továbbítása. Ez alapon azonban a vasutak még nincsenek föl-jogosítva arra, hogy élőállatok szállításánál kivétel nélkül gyorsárudíjtételeket szedhessenek, mert a gyorsárudíjtételeket csak akkor követelhetik, ha az élő állatokat személyvonatokhoz, illetve gyorsáru-fuvardíjnak 50 százalékos pótlékkal való fölemelése mellett gyorsvonatokhoz adják föl; ellenben vegyes állatszallító, vagy tehervonatokhoz való feladás esetében továbbra is a teheráru-díjtételei érvényesek. A szállítási adóról életben levő törvények kifejezett rendelkezései szerint a szállítási adó alapjául mindig a valóságos vasuti díjtétel veendő. Wekerle Sándor pénzügyminiszter, körend. letileg jelenti ki, hogy a szállítási adóra vonatkozó törvények említett rendelkezéseinek semmit sem változtat a forgalom lebonyolításának könnyítését célzó az a kezelési újítás, hogy január 1-étől kezdve a teheráru-díjszabás alkalmazásával felvett élő állatokat is gyorsáru-fuvarlevéllel szállítják a vasutak. Együttal az egységes és zavartalan eljárás biztosítása végett meghagyja a pénzügyminiszter az illetékes pénzügyi hatóságoknak, hogy 1910. évi január 1-étől kezdve a gyorsáru-fuvarlevéllel föladott, de a teheráru-díjszabás mellett vegyes állatszallító, vagy tehervonatokon továbbított élő állat-küldemények után a teherszállítványokra törvényileg megszabott 5 százalékos szállítási adót követeljék.

— **Munkássors.** Kernyak Miklós, egyik fiumei sörraktár munkása tegnap a Riva Szapáryn a sörs hordók kirakásával foglalkozott. Miközben a vasuti kocsiából a nehéz hordókat leadogatta, a vasutasok megkezdék a tolatást anélkül, hogy a szegény embert figyelmeztették volna. Mikor a tolatógép által mozgásba hozott kocsi egyike a sörs vaggont meglökte, Kernyak elesett s egyik sörs hordó oly szerencsétlenül zuhant rá, hogy fején és testének több részén súlyosabb sérülést szenvedett. Kernyakot a mentők részesítették első segítségben, a rendőrség pedig megindította a nyomozást hogy megállapíthassa, kit terhel a felelősség a balesetért.

— **Elfogott bélyegtolvaj.** A rendőrség, mint ismeretes, tegnapelőtt letartóztatta Ferencz József napszámot, mert a pályaudvari postahivatalból nagyobb összegű postai értéktárgyat lopott el. A letartóztatott bélyegtolvaj megmozgatózásakor a rendőrség harmincnégy korona huszonnyolc fillér készpénzt is talált Ferencz Józsefnél, amelyről a rendőrség azt hiszi, hogy az az elárusított bélyegek árából származik. A pénz azonban, jóllehet bűnös uton jutott a postatolvajhoz, nem bélyegekből származik, hanem a szemérem elleni büntetellel vádolt Ferencz János máv. fékező pénzéből való. A letartóztatott vasutas ugyanis József nevű fiával száz koronát küldött Marsik Andor dr. ügyvéd-jének, a többi pedig saját céljaira fordította. A lopás csak az apa szabadlábra helyezése után derült ki, amikor az az ügyvédet felkereste. Emilitésre méltó, hogy a postatolvaj egyéb stíklit is csinált. Apja ugyanis adta perbeli képviselőjének ezerháromszáz koronás takaré-

pénztári könyvét, amelyet az ügyvéd bemutatótt az illető pénztintézetnél kifizetésre. A pénzből ezer korona kauciót tett le a forró vértü vasutas szabadlábra helyezéseért, a fenmaradt háromszáz koronát pedig elszámolásra visszatartotta. Egyszer csak dult arccal jelentkezett Ferencz József a fiskálisnál, akit arra kért, hogy a pénzt azonnal adja ki, mert apja, aki már otthon van, súlyos beteg s valószínűleg meghal. A pénz tehát a temetési költség fedezésére kell. Marsik dr. természetesen kiadta a pénzt s csak később győződött meg, hogy ügyesen kiesztelt család áldozata.

— **Mit eszik az ember karácsonykor.** Egész civilizált világban, minden nemzetnek megvan a maga külön megállapodott étlapja, amelylyel megünnepli a karácsonyi ünnepeket. Németország nagy részében a szent estén harcsa szerepel az étlapon, lengyelesen elkészítve, sör szósszal. Első ünnepen pedig a liba-hus az étlap elengedhetetlen kelléke, mindenekelőtt pedig az egész ünnepen a mákosrétes. Ausztriában az ünnepi ételek között elsősorban áll a gyümölcskenyér, akár minálunk a dióspatko és fonatos kalács. Bajorországban a szent estén az ugynevezett sóatlan metéltet főzik, melyet olvasztott vajban sütnék ki. Amerikában a pulyka az ünnepi pecsenye, míg Angliában a vad-disznófej. Az angol udvarnál a vad-disznófej felszolgálása különös, nagy ünnepek között ment végbe. Lordok hozták be ezüst tálcán, trombita harsogás közepette. Persze az angol plumpuddingról sem szabad eifeledkezni. Oroszországban egy pásiétom van divatban karácsony estén, mely hus, rizs és káposzta keveréke. Szóval minden nemzet jól él karácsony estéjén.

Melyik jobb?

Egyszerű csukamájolajnál minden esetben jobb a **SCOTT-féle EMULSIÓ**. Jobb, mert könnyen emészthető és ennélfogva gyorsabb és erőteljesebb a hatása.

Jobb azért is,

mert szívesen veszik be azok, a kik a csukamájolajat undorító ize miatt visszautasítják.

Csakis tiszta és magasfoku lofoteni (norvégországi) csukamájolaj használata engedtetik meg a

SCOTT-féle EMULSIÓ

készítésére; mert csak ez a legtáplálóbb a világon.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a légkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógyszerárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

KARÁCSONYRA ÉS UJÉVRE

a legszebb divatcikkék olcsó áron kaphatók

Schwarz és Gerő

divatáruházában

Fiume Via Governo a Lloyd szállóval szemben.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VÍZ
MŰT - GYÓGYIT

Vese- és hólyagbajoknál, a vemedence idült hurutjainál, húgkő- és fővény képződésnél, a légutak és a kiválasztós szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult. Orvosiilag ajánlja. Fiumei főraktár FRANC. JECHEL cégnek.

New-York

ÁRUHÁZ

Fiume, Kossuth Lajos u. 12.

Elismert legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ne mulassza el senki ezen alkalmat a karácsonyi és újévi ajándékok célszerű bevásárlására.

A New-York áruházban hallatlan olcsón és rendkívül árleszállítás mellett

férfi, női és gyermek ingek, alsónadrágok, meleg gyapju és tricót-alsóingek és nadrágok, glacé, bélelt és gyapju kötött keztyűk továbbá nyakkendők adatnak el rendkívül nagy vászártekban.

Óriási árleszállítás női, férfi és gyermek harisnyákban, pongyolák alsoszoknyák és bluzokban, férfi és női zsebkendőkben stb. stb.

Az összes raktáron levő áruk szokatlanul olcsón árusítottak el a karácsony és újév alkalmából.

A karácsonyi ünnepekre

ajánlok

kitünő bőröspeccenyét.

Friss kocsonyahus kilgrként 1 K. 20 f. — Kedden és pénteken friss májas és véres hurka, naponta friss tormás virsli és szaládé valamint minden egyéb hentesáru legjobb minőségben olcsón kapható

Szathmáry Györgynél

Főüzlet Vicoło Germania 1. sz.
Fióküzlet 1. Vásárcsarnok 17. sz.
Telefon 987.

Ujévre szopós malacok!

Elegánsan butorozott szoba

külön bejárattal 1 vagy 2 urnak kiadó.
Cim: Via Stefano 1. II. em.

A király nem jön most Budapestre.

BÉCS, dec. 24. Egy bécsi lapnak azt a híré, hogy a király január közepe felé Budapestre érkezik, ma megcáfolják. Valószínű, hogy a király a tavaszszal hosszabb tartózkodásra Budapestre utazik.

A király karácsonya.

BÉCS, dec. 24. A király ma különvonattal Walliseeba utazott, hogy a karácsonyi ünnepeket leánya Mária Valéria családja körében töltsse el.

Rauch báró lemond?

ZÁGRÁB, dec. 24. Rauch báró horvát bán a karácsonyi ünnepek után Budapestre utazik. Beavatott körökben biztosra veszik, hogy a bán fővárosi útja alkalmával lemondást fogja átnyújtani a miniszterelnöknek.

Tüntetések a Friedjung per után.

ZÁGRÁB, dec. 24. A horvát-szerb koalíció képviselői az éjjeli gyorsvonattal érkeztek Bécsből Zágrábra. A pályaudvaron egybegyűlt tömeg zívó kiáltásokkal fogadta a képviselőket, de számos abzug is hallatszott.

Csatahajó vizrebocsátása.

LONDON dec. 24. Newyorki távirati jelentés szerint a camdeni dokkban ma bocsátották vízre az „Utah” csatahajót, amely az Egyesült Államok hadiflottájának jelenleg legnagyobb hajója.

Lemondott hadügyminiszter.

ATHÉN, dec. 24. A görög hadügyminiszter ma beadta lemondását.

Véres kardpárbaj.

KOMÁROM, dec. 24. Durmann Béla közös hadseregbeli százados ma a komáromi városi erdőben súlyos feltételekkel kardpárbajt vívott Galik Lajos megyei tiszviselővel. A felek hevesen csaptak össze s a harmadik összecsapásnál Galik súlyosan megsérült. A párbaj oka súlyos összeszólalkozás volt.

Vizbe fulladt kofák.

BAJA, dec. 24. Ma reggel nyolc kofa kompra szállott, hogy a Dunán átkeljen. A komp azonban utközben felborult s a kofák a Dunába estek. Három kofa a vízbe fulladt, ötöt azonban megmentettek. A szerencsétlenség oka az erős szélvihar volt.

Megölt szép asszony.

ARAD, dec. 24. Az aradmegyei Nagypék községben a falu legszebb asszonya özvegy Pável Jánosné volt, akit számos udvarló ostromolt állandóan. Az udvarlók közül heten összebeszéltek s késekkel felfegyverkezve bementek a szép asszony házába, akit felszólítottak, hogy közülök válasszon férjet. Minthogy az asszony vonakodott ezt megtenni, az udvarlók kést rántottak s tizenegy késszurást ejtettek rajta. A szép asszony azonnal meghalt. A gyilkos legényeket a csendőrség letartóztatta.

Bányakatasztrófa.

LONDON, dec. 24. Newyorki kábel-távirat jelentése szerint Haring szénbányában bányalégrobbanás történt, amely számos bányászt elzárta a külvilágtól. Eddig kilenc megszenesedett holttestet húztak ki.

Nagy vihar.

PÁRIS, dec. 24. Spanyolországban és Dél-Franciaországban heves szélvihar dühöng zivataros esővel. A vihar megrongálta a táviró és telefon vezetéseket.

Benyújtották Romániában a kereskedelmi szerződést.

BUKAREST, dec. 24. Djuvara román külügyminiszter benyújtotta a kamara mai ülésen

az Austria-Magyarországgal kötendő kereskedelmi szerződés törvényjavaslatát.

Albert király trónralépése.

BRÜSSZEL, dec. 24. Albert belga király ma foglalta el ünnepélyesen trónját. A trónralépés alkalmából a parlamentben gyűltek össze a képviselők és szenátorok. A karzatok zsufolásig megteltek s teljes számmal jelentek meg a külföldi udvarok képviselői is. Az ülés terem imponáns látványt nyújtott. Pontban tizenegy órakor jelent meg a királyné a hercegek kíséretében, akik a lelkes üdvözléssel fogadták. Kevésbé később a miniszterelnök és a két ház elnökeitől kísérvé a terembe lépett az új király. A belépő királyt a jelenlevők felállással fogadták azt kiáltva: éljen a király! Az éljenzés alig akart megszűnni s lelkesedésükben kalapokat, zsebkendőket, keztyűket dobáltak a levegőbe. Miközben az üdvözlés zaja lecsillapodott, a terem közepéről zavaró kiáltások hallatszottak. A terem közepén tartózkodó szocialista képviselők ugyanis zajongani kezdtek, sőt egyesek mintha fűtültek volna. Erre az ovációk és a tüntetések a király mellett ujult erővel törtek ki. Az esküt a király előbb francia, majd flamand nyelven mondta el éljenzéstől kísérvé. A király ezután felolvasta a trónbeszédet, amelyben kegyeletes szavakkal emlékezett meg Belgium függetlenségének megalkotójáról, néhai I. Lipót királyról s a most elhalt II. Lipót cselekedeteiről.

Lipót király temetése.

BRÜSSZEL, dec. 24. Röviddel kilenc óra után a városi kastélyban összegyűltek a külföldi uralkodók képviselői, a miniszterek, a képviselők, a szenátorok és az udvari méltóságok. Albert herceg, aki 10 órakor megjelent a palotában, hosszú imát mondott Lipót király koporsójánál. Háromnegyed 11 órakor érkeztek a mecheleni érsek és a belgiumi püspökök. Tizennyolc altiszt vitte a koporsót, amelyen a király palástja és koronája volt elhelyezve. A gyászocsai elé nyolc ló volt fogva. Az utcákon sorfalat képező csapatok a menet elvonulásakor katonailag tisztelegtek. Trombitaharsogás és dobpergés közepette haladt a menet az óriási embertömegtől telített utcákon, amelyeken gyászfátyollal körülvett lámpák égtek.

A menet élén haladtak a belga ezredek és a polgári gárda küldöttségei, a koporsót követték Albert herceg, utána a külföldi hercegségek, köztük Lipót Szalvátor főherceg és a romániai trónörökös. Dél előtt 11 és fél órakor ért a menet a St. Gudula templomba, amelynek környékén óriási embertömeg gyűlt össze.

A tömeg letette a templom körül felállított korlátokat. A csodaszépen díszített templomban Mercier bíboros érsek, körülvéve a belga püspököktől és nagyszámu papságtól, fogadta a király holttestét. Albert herceg, a királyi család tagjai s az idegen uralkodók képviselői a kar helyiségén foglaltak helyet. Ezután megkezdődött az egyházi ceremónia. Háromnegyed 1 órakor a klerus a király holttestét a templom előcsarnokába kísérte, ahonnan a menet Laeken irányába indult.

Délután két órakor érkezett a gyászmenet a laekeni Mária templom elé, melyben csak kisszámu meghívott személyiség volt jelen. A laekeni plébános a templom bejáratánál fogadta Albert herceget, a flandriai grófnőt, valamint Lujza, Stefánia és Klementine hercegnőket és a többi személyiségeket, majd a király földi maradványait a katófalig kísérte. A mecheleni bíbornok-érsek az összes belga püspökökkel és fejedelmi vendégekkel a koporsót a kis kápolnába kísérte, hol a király koporsóját a királyné és az elhunyt királyfi koporsója közé helyezték.

Legujabb sport! Kerekes korcsolya

(Rollschuhe)

gyermeknek és felnőtteknek minden árban. Játékszerek. Társasjátékok. Alpaca- és china-üzüst-árak. Bördízmű és műipari cikkek.

Igen olcsó, szabott árak.

REICH SÁNDOR Fiume Corso (Tiring-ház)

SIKIC GYÖRGY KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSE

Fiume, Kossuth Lajos utca 7.
(Szerb templom háza a Villanyos megálló helye.)

Használt és új iskolakönyvek előírás szerint.

Óriási választék iskolai füzetekben és iskolaszerekben. Mindennemű papíráruk és irodai szerek nagy raktára.

Olcsó árak.

Lederer penzió Abbazia.

Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

BAUER GRÜNWALD A magyarok
GRAND HOTEL D'ITALIE OTTHONA

VELENCÉ-
BEN

Elsőrendű szálló. — Kitűnő konyha.

Egy óriási tétel kiváló finom

perzsa- és szmirna-szőnyeg

érkezett, melyeket rendkívül olcsón árusítok ki.

Szekulesz-féle japán-áruház

Fiume Via Alessandrina. -- Szabad megtekintés

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Fiume Via Edmondo de Amicis 4. szám
a város központjában.

56 szoba. Tágas éttermek. Nyáron szép kerthelyiséggel

Magyar konyha. Tiszta magyar és külföldi borok.
Kőbányai Polgári Sör.

Estéknént Jonás Gyula hírneves cigányzenekarának hangversenye.

Tulajdonos Scala Nándor

VARIETÉ ORIENTALE

Fiume, Via Lavatoio
(Új Kucich-ház)

Tíz kiváló művészi erőből
összeállított műsor.

Elsőrendű magyar énekesnők.

Kezdet 9 órakor. Belépti díj 1 korona.

Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

Vendéglő átvétel

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a HUNGÁRIA szálló jó-hirnevű éttermét saját kezelésembe átvettem.

Jó magyar ételek, zamatos borok és kitűnő kőbányai polgári sör kiszolgálásával igyekezni fogok tisztelt vendégeim igényeit mindenben kielégíteni. Az étlap árakat jelentékenyen leszállítottam.

Olcsó havi előfizetés.

Nagybecsü pártfogást kérve vagyok

mély tisztelettel

Szmrecsányi Miklós.

Karácsonyi és újévi ajándékok

a legjutányosabb árakon kaphatók

Korniczai G.

üveg- és porcellánkereskedésében

Fiume Via Governo 22.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, oalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

FILIPPOVICH EDE

Uri és női fodrász terme

Fiume, Deák-korzó 30. szám

külön női teremmel, hol fejmosás vilányos készülékkel, hajfestés, manicure, pedicure és mindennemű haj- és fésülési munka kifogástalan jó és gyors kivitelben végeztetik.

Előkelő uri fodrász terem.

Varieté Hotel Susak

Estétként elsőrendű művészi erők fellépte:

Renée Hallois táncosnő,
Drexler Adolf kómikus,
Denis Liliam amerikai ének. és tánc.,
Virágvölgyi Sárka magyar szubrett,
Breda Joseph kómiku,
Rudolfi R. Jargon kómikus,
Santhaly Lucie német sanzonett,
Gergely Nusi szubrett,
Wirth Lona énekes szubrett,
Nichette Ottilie átváltozó táncosnő.

Végül kitűnő bohózat:

Serenissimus a Varietében.

Kezdeté 9 órakor.

Belépti díj 1 kor

Peary és Cook

az északi sarkra érkeztek-e?

az a kérdés. Ellenben kétségtelen, hogy

ROSENTHAL LIPÓT

Dante-(Adamich) téri nagy magyar áruházában a legnagyobb választék mellett legjobban és legolcsóbban vásárol mindenki. Az olcsó szabott ár drbon látható.

Külön nagy játékaruosztály.

Állami tisztviselők, vasutasok, pénzügyőrök árkedvezményben részesülnek. 10 képes lap 40 fillé.

PÁRATLAN SZŐLŐFAJ!

Hogy ezt bebizonyítsam a „Delaware” szőlőről, királyi körjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készítettem.

A felvétel áll: egy drb. 20 éves csercesapós kifogástalanul dusan termő töke, 32 fürt, egy drb. 4 éves szálvesszős töke 168 fürt és 11 drb. egy sorban lévő 4 éves szálvesszős

töke több mint 1600 kifogástalan egészséges fürt szőlőterméssel. Ezekmind ott vetettek fel, a hol pár méternyire töle az európai oltványokon a természetes négy-ötzöri permetezés dacára elpusztult. Így ez az év volt az, a mely bebizonyította, hogy ezen fajnak termésében permetezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még hogy oltani és alá földet megforgatni nem kell, vesszője tőben soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajokat adnak el, ezért a ki a valódi bőtermő és legnemesebb fajt akarja megszerezni az csak a Nagy Gábor-féle „Delaware” vesszőt vegye.

A DELAWARE-szőlő bővebb leírását, termésének királyi körjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem címet tudatja. Okvetlenül kérje meg ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról, lugasültéréről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos. KÖLY B.
posta, távirda és távbeszélő állomás.
Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

Hromatka Adolf

könyvkereskedése

FIUME CORSO 11.

Magyar ifjusági könyvek óriási választéka.

Bredár Lajos

mosoda és tisztító intézet

FIUME Via Lavatoio I. Telef. 988.

Specialista pipere,- kelengye- és gallér tisztításban.

Ertesitem a n. é. közönséget, hogy

asztalos műhelyemet

Via Risorta 20. szám alatt megnyitottam.

Jó munkáért kezeséget vállalom s javításokat pontosan eszközölök.

Meghívásra házhöz jövök.

Kiváló tisztelettel

Brávác József

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémérése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacsevics féle TEAVAJ kizárólagos elárúsítása.

Frissen érkezett méz

tej, tejjől, turó és vaj

nagyban és kicsinyben. TELEFON 534.

Butorozott szoba

(villanynyal és fürdőszobával) I. emeleten kiadó. Cim a kiadóban.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg felelnek.

A tőkekamatadót a bank önmaga viseli.

Karácsonyi és újévi ajándékok számára!

Legnagyobb választék

kész férfi- és fiuruhákban

kifogástalanul elsőrendű kivitelben

és jutányos áron

STEINMANN IGNÁC

férfiruha-áruházában Fiume Corso 12.

Gilliam G. - Fiume

Via Alessandrina 4.

Raktár az Adria palotában. Interurb telefon 990.

Frissen érkezett Stiriai pulárd, vad, Bialuga, Orsovai és Elbe caviar valamint estétként meleg prágai sódar.

Naponta friss zsur-kenyér.

Scoglietto tér! Először Fiumében!

Az ünnepeken át naponta reggel tíz órától este hét óráig látható a Scoglietto-téren

Anneta Hercegnő

a kéz és lábnélküli művésznő

bámulatos mutatványaival. Mellette egy külön sátorban egy érdekes képtárlat, csakis felnőtteknek naponta változatos műsorral. A n. é. közönség becses pártfogását kéri

Braun Ignác tulajdonos

A Fiumei Előleg- és Hitelszövetkezet

korlátolt felelősséggel

Consorzio Fiumano d'Antecipazioni e Prestiti
con garanzia limitata

Via Lodovico Kossuth I. sz. I. emelet

megnyitotta az 1910 január 1-én kezdődő

VIII. évciklusra

a beiratásokat. A hitelszövetkezet

kölcsönt nyújt 300 koronától tetszés szerinti összegig. 1910 jan. 1-én kezdődő 260 heti vagy 60 havi részletben való visszafizetésre;

alkalmat ad minden tagnak célszerű takarékosagra legalább heti 1 koronás bevezetésével, melynek révén a tag a társaság jövedelmében is osztozódik

Beiratásokat eszközöl és bővebb felvilágosításokat ad a szövetkezet irodája: Via Lod. Kossuth I. sz. I. em. Hivatalos órák hétköznapokon 9-től 1 óráig.

A leggazdaságosabb, állandó meleget tartó, kitérő kályha a

METEOR

kályha

köszén és kokszfűtőre berendezve.

Egyedüli kizárólagos raktár:

WURZER JÁNOS

Fiume Vicolo dell'Ospedale.

Rosenberger B.

nagy butorraktára

Fiume, Via Governo 22 (Corso) Telefon sz. 504.

Elsőrendű köszén Johannesthali köszén **szobafűtésre**

métermázsánként **3 koronáért** házhoz szállítva

Braun Bernát és Társá-nál Fiume Via Stefano I.

Teljes vagonok és fuvarok vételénél árengedmény.

Telefon 528.

DR. HENRIK ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) **FIUMEI PÓRAKTÁRA.**

Iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 226.
Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitérő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.

KASTIANA

Fényképész Műterme

Fiume, Scoglietto-tér.

Az 1909-iki antwerpeni vilákiállításán nagy aranyéremmel, díszkezzel és elismerő oklevéllel kitérve, a modern fényképezés terén mindennemű munkát művészi kivitelére, mint fényképeknek platin-kivitelben való előállítására, nagyításokra, pastell és aquarell képek, fényképes levelező lapok készítésére stb. ajánkozik.

OH JAJ!

Megfojt az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitérő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

F.ő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körut 17.

Kapható Fiumében: Accurti Károly, Babić Hinko, Mizzan Adorján Prodam János, Prodam F. Schindler Adolf gyógytárakban, Rosenkört Gusztáv

ELJEN!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított

HIRDETÉSEK felvételnek a kiadóhivatalban.

FLORIÁN KÁVÉHÁZ VELENCE Szt. Márkus-tér.

Elsőrendű kávéház. Az idegenek találkozó helye.

Kitérő fagyalt alla napoletana. Tea, kávé, csokoládé, cukrászsütemények stb.

Előzékeny kiszolgálás.

QUADRI KÁVÉHÁZ

VELENCE, Szt. Márkus-tér.

Csokoládé, tea, cukrászda frissítő italok, likörök és finom borok.

A Velencét látogató magyarok találkozó helye.

SCHÖN I. Szépség és hajápolási terme

Fiume, Via del Governo 2 II. emelet.

A legújabb módszer szerinti arc-**kéz-láb-ápolás** (manicur, pedicur) vilányos **arcmasszás** (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő **szőr eltávolítása**, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások a rendelőlakásban is elvégeztetnek.

Fizetéses gyakornok vagy **fiatal komptoirista**

helybeli irodába azonnal felvétetik. Cim a kiadóban.

Páratlan és csodás hatású!

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépítő szer a

Földes-féle MARGIT Crème.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdit és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona.

Kiváló toilett-cikkek: Margit-hölgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fillér., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcviz 1 korona. Kapható Fiumében: Babić Hinko, Cattí György, Ernest Benco drog., Prodam Johan, Franco Prodam, Jechel Francesco drog., dr Mizzan Adorján, Pavacich Fratelli dr. gyógyszerár.

Övökönk utánzatoktól!